

Parlamentul României
Camera Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

P. Nr. 468 din 21.04.2010

COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI

București, 20 aprilie 2010
Nr. 31/337

Dep. Secretariat teh.
pt. B.P.
Către,

Biroul Permanent al Camerei Deputaților

Prin adresa nr. 429 BP din data de 19 aprilie 2010, înregistrată cu nr. 31/337 din 20 aprilie 2010, *Biroul Permanent al Camerei Deputaților* a solicitat *Comisiei juridice, de disciplină și imunități* elaborarea unui punct de vedere cu privire la tema: “ *Către un Sistemul European Comun de Azil*”.

În urma analizării problemei supuse dezbaterii *Comisia juridică, de disciplină și imunități* a hotărât să-și însușească punctul de vedere al *Oficiului Român Pentru Imigrări*, din cadrul Ministerului Administrației și Interenelor, în domeniul *sistemului european comun de azil*, pe care vi-l transmitem atașat.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE,
Daniel BUDA

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

Exemplar nr.1
Nr.2272277
Data 07.04.2010

OFICIUL ROMÂN PENTRU IMIGRĂRI

Către

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Direcția pentru cooperare parlamentară internațională multilaterală
Doamnei Director Nadia IONESCU

Urmare a adresei dumneavoastră cu nr.55a/558 din data de 06.04.2010, vă transmitem atașat, materialul documentar privind *politica în domeniul azilului* precum și *prezentarea sistemului de azil din România*, spre a fi utile reprezentanților Camerei Deputaților, în dezbateră cu tema „*Către un sistem european comun de azil: studiu asupra unor chestiuni orizontale*” care va avea loc în data de 26 aprilie a.c., la Bruxelles.

Cu deosebită stimă,

DIRECTOR GENERAL
Chestor principal de poliție

dr. Nelu POP

Prezentarea succintă a sistemului de azil din România:

CADRUL INSTITUȚIONAL ÎN DOMENIUL AZILULUI

Principalele structuri cu atribuții în gestionarea problematicei imigrației în România erau Autoritatea pentru străini și Oficiul Național pentru Refugiați din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, fiecare dintre acestea având competențe strict delimitate în domeniul imigrației controlate și a combaterii imigrației ilegale, respectiv în domeniul azilului. În cursul anului 2007 a fost înființat, în cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, **Oficiul Român pentru Imigrări** prin reorganizarea Oficiului Național pentru Refugiați și Autorității pentru Străini. Această modificare instituțională a fost determinată de pe de o parte, de necesitatea instituirii unei singure autorități și a unei legislații unitare privind imigrația, incluzând regimul străinilor și azilul, similar situației și practicii existente la nivelul statelor europene, cât și de asigurarea unor proceduri mai bine coordonate, o viziune unitară asupra fenomenului, reducerea birocrăției generată de faptul că imigrantul relaționează cu o singură instituție, și un consum rațional de fonduri financiare, resurse umane și materiale.

Necesitatea înființării unei instituții responsabile la nivel național de gestionarea unitară a problematicei migrației și azilului a fost identificată, atât de experți români, cât și de experți ai unor state membre ale Uniunii Europene care chiar au făcut recomandări exprese în acest sens.

Din următoarele considerente s-a apreciat ca necesară înființarea unei structuri unice cu competențe în domeniul migrației și azilului în România:

- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare, precum și din alte surse de finanțare a activităților specifice acestor domenii;
- Continuarea și intensificarea pregătirilor în vederea aderării României la spațiul Schengen;
- Asigurarea participării active, coerente și unitare la procesul de luare a deciziilor la nivel european în aceste domenii atât de dinamice;
- Continuarea procesului de armonizare a legislației și procedurilor interne în domeniul migrației și azilului la acquis-ul UE în continuă dezvoltare;
- Asigurarea urgentă a unei capacități instituționale sporite pentru asigurarea unui management corespunzător al migrației în condițiile în care țara noastră devine din ce în ce mai mult o țară țintă, inclusiv ca urmare a evoluțiilor de pe piața internă a forței de muncă, de natură să asigure un echilibru optim între beneficiile migrației și posibilele riscuri și amenințări la adresa ordinii publice și siguranței naționale;
- Necesitatea înființării unui registru unic al străinilor indiferent de statutul acestora în România (migranți sau persoane în nevoie de protecție internațională)
- Implementarea corespunzătoare și unitară a unor documente comunitare cu aplicabilitate directă la nivel național pentru ambele domenii cum ar fi: participarea la mecanismul Dublin și sistemul EURODAC, punerea în circulație a permiselor de ședere uniforme, a pașapoartelor pentru străini cu date biometrice, participare la sistemul european de verificare a vizelor VIS etc.

Actele normative care reglementează înființarea Oficiului Român pentru Imigrări sunt:

- O.U.G. nr. 55/2007 privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări prin reorganizarea Autorității pentru străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și modificarea și completarea unor acte normative (aprobată prin Legea nr. 347/2007);
- H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Oficiului Român pentru Imigrări.

Direcția Azil și Integrare din cadrul Oficiului Român pentru Imigrări este responsabilă în domeniul azilului și are în structură Serviciul Înregistrare solicitări de azil, verificări și documente, Serviciul Proceduri administrative și judiciare de azil, Serviciul Dublin și Eurodac, Serviciul Integrare, asistență socială, coordonare centre și relocare și Biroul Informații din țările de origine. De asemenea, coordonează activitatea Centrelor regionale București, Timișoara, Galați, Rădăuți și Maramureș.

Direcția Azil și Integrare are următoarele atribuții principale:

- Evidența solicitanților de azil și a persoanelor care au dobândit o formă de protecție în România.
- Procesarea cererilor de azil și a altor cereri în legătură cu procedura de azil.
- Asigurarea condițiilor de recepție și cazare a solicitanților de azil.
- Asigurarea asistenței persoanelor care au dobândit o formă de protecție în România.
- Integrarea străinilor în societate în vederea asigurării standardelor de calitate specifice.
- Asigurarea participării României la mecanismul Dublin și îndeplinirea sarcinilor ce revin ORI conform Regulamentului Eurodac.
- Colectarea de *date și informații punctuale și generale* privind situația din țările de origine ale solicitanților de azil, care pot fi furnizate, la cerere, și altor organisme implicate în procedura de azil.
- Organizarea și implementarea unor activități de pregătire, informare a personalului cu atribuții pe linia procedurilor de azil din cadrul ORI și din cadrul altor instituții inclusiv magistrați, pe linia procedurilor de azil în vederea asigurării unei practici unitare la nivel național
- Asigurarea legăturii cu misiunile diplomatice române în străinătate și cele străine acreditate în România pe linia asistenței consulare pentru străinii refugiați și cei cu protecție subsidiară recunoscuți de statul român.

LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ ȘI PROCEDURA DE AZIL ÎN ROMÂNIA PROCEDURA DE AZIL – etapa administrativă –

România a început să-și construiască propriul sistem al azilului în anul 1991, când a aderat la instrumentele juridice de bază în domeniul azilului, respectiv Convenția din 1951 de la Geneva privind statutul și regimul refugiaților, și Protocolul adițional de la New York din 1967, prin Legea nr. 46/1991.

Dezvoltarea ulterioară a sistemului național de azil a dus la armonizarea legislației la standardele impuse de obligațiile asumate de către România prin aderarea la diferite organisme internaționale și instrumente legale internaționale în materia drepturilor omului.

Actuala legislație în domeniu și procedurile în vigoare sunt în concordanță cu Acquis-ul Uniunii Europene în materie de azil.

Cadrul legislativ intern în domeniul azilului

- Constituția României;
- Legea nr. 46/1991 pentru aderarea României la Convenția privind statutul și regimul refugiaților în România;
- Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 44/2004 privind integrarea străinilor care au obținut o formă de protecție în România (aprobată cu modificări prin Legea nr. 185/2004, cu modificările ulterioare), cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 1251/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 122/2006 privind azilul în România;
- H.G. nr. 1483/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.G. nr. 44/2004, cu modificările ulterioare;
- Dispoziții referitoare la domeniul azilului cuprinse în actele normative în materie de protecția copilului, regimul juridic al străinilor etc.

Domeniu de aplicare a legislației în domeniul azilului

- regimul juridic al străinilor care solicită o formă de protecție în România
- regimul juridic al străinilor beneficiari ai unei forme de protecție în România
- procedura de acordare, încetare și anulare a unei forme de protecție în România
- procedura pentru stabilirea statutului membru responsabil cu analizarea cererii de azil.

AUTORITĂȚI RESPONSABILE

- **ORI - OFICIUL ROMÂN PENTRU IMIGRĂRI** - organ de specialitate al administrației publice centrale, cu atribuții pentru implementarea politicilor României în domeniile migrației, azilului, al integrării străinilor și a legislației relevante în aceste domenii;
- **instanțele de judecată (judecătorii și tribunale)** – în cazul exercitării căilor de atac.

Oficiul Român pentru Imigrări a fost înființat la data de 26.06.2007 prin reorganizarea Oficiului Național pentru Refugiați și a Autorității pentru Străini din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative (OUG nr. 55/2007).

În cadrul Oficiului Român pentru Imigrări există patru direcții, **Direcția Azil și Integrare (DAI)** fiind responsabilă pe problematica azilului și pentru coordonarea Centrelor regionale de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil București, Timișoara, Galați, Rădăuți și Maramureș, structuri teritoriale specializate pe probleme de azil.

Atenție: alte autorități competente să primească cereri de azil, pe care le transmite de îndată la structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări, sunt structurile: *Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din cadrul MIRA și Administrației Naționale a Penitenciarelor din cadrul MJ.*

În vederea asigurării accesului la procedura de azil, Oficiul Român pentru Imigrări a încheiat protocoale de colaborare cu Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative și a elaborat o procedură privind activitățile care trebuie desfășurate în cazul depunerii cererilor la Administrația Națională a Penitenciarelor din cadrul Ministerului Justiției.

PROCEDURA DE AZIL

Principii și garanții procedurale

- accesul la procedura de azil;
- nereturnarea;
- nediscriminarea;
- unitatea familiei;
- interesul superior al copilului;
- confidențialitatea;
- prezumția de bună-credință;
- înlăturarea răspunderii penale pentru intrarea și/sau șederea ilegală a solicitanților de azil.

Forme de protecție

Legea nr. 122/2006, cu modificările și completările ulterioare, prevede că străinilor li se poate acorda, la cerere, una din următoarele forme de protecție:

- Statut de refugiat;
- Protecție subsidiară (anterior denumită „protecție umanitară condiționată”);
- Protecție temporară.

Tipuri de proceduri

- procedura ordinară;
- procedura accelerată;
- procedura la frontieră;
- procedura țării terțe sigure;
- procedura de soluționare a cererii de acordare a accesului la o nouă procedură de azil;
- procedura pentru stabilirea statului membru responsabil cu analizarea cererii de azil;
- procedura reunificării familiei;
- procedura de încetare;
- procedura de anulare.

Procedura de soluționare a cererilor de azil din România este structurată în două faze, administrativă și judecătorească. În faza administrativă sunt analizate cererile de azil de către autoritățile administrative, pe baza interviului efectuat cu solicitantul de azil, a documentelor de la dosarul personal și a informațiilor din țara de origine. În faza judecătorească, solicitanții de azil ale căror cereri au fost respinse pot exercita două căi de atac, situația acestora urmând a fi analizată de instanțele de judecată.

De la data aderării României la Uniunea Europeană se aplică și procedura de stabilire a statului membru responsabil cu examinarea cererii de azil (Regulamentul Dublin).

PROCEDURA ORDINARĂ - etapa administrativă

- Depunerea cererii de azil;
- Intervievarea solicitanților de azil;
- Evaluarea cererii de azil – pe baza datelor de la dosar și prin raportarea declarațiilor solicitantului la informațiile din țara de origine;
- Motivarea hotărârii;
- Soluții pronunțate.

Criterii de determinare a statutului de refugiat - clauzele de includere

Art. 23 alin. (1) din Legea nr. 122/2006, cu modificările și completările ulterioare, prevede că **statutul de refugiat** se recunoaște, la cerere, cetățeanului străin care, în urma unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, opinii politice sau apartenență la un anumit grup social, se află în afara țării de origine și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări, precum și persoanei fără cetățenie care, fiind în afara țării în care își avea reședința obișnuită datorită aceluiași motive menționate mai sus, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Din analiza definiției termenului de **refugiat** rezultă că există un număr de 4 clauze de includere:

- solicitantul de azil se află în afara țării sale de origine;
- existența unei temeri de persecuție;
- temerea de persecuție să fie bine întemeiată;
- persecuția să aibă la bază unul din motivele rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică.

Criterii de acordare a protecției subsidiare

Protecția subsidiară se poate acorda cetățeanului străin sau apatridului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat și cu privire la care există motive temeinice să se creadă că, în cazul returnării în țara de origine, respectiv în țara în care își avea reședința obișnuită, va fi expus unui risc serios și care nu poate sau, datorită acestui risc, nu dorește protecția acelei țări.

Prin *risc serios* se înțelege:

- condamnarea la pedeapsa cu moartea sau executarea unei astfel de pedepse; sau
- tortură, tratamente inumane sau degradante; sau
- o amenințare serioasă individuală, la adresa vieții sau integrității, ca urmare a violenței generalizate în situații de conflict armat intern sau internațional, dacă solicitantul face parte din populația civilă.

Depunerea cererii de azil

- Cererea este individuală;
- Se înaintează personal de către solicitant sau prin reprezentant legal sau curator în cazul minorilor și a persoanelor fără discernământ.

Înregistrarea cererii

ORI - DAI

- Se efectuează verificări în bazele de date specifice (scopul: stabilirea identității, cunoașterea statutului juridic pe teritoriul României etc.);
- Se reține documentul de călătorie național;
- Solicitantul de azil este fotografiat și amprentat. Ampretele sunt transmise în baza de date EURODAC;
- Străinul care a depus cerere de azil este implementat într-o bază de date automată (datele sunt implementate și vizualizate de toți utilizatorii sistemului, în timp real);
- Solicitantul de azil este informat cu privire la drepturile și obligațiile care îi revin pe durata procedurii de azil cât și despre faptul că ampretele sale sunt transmise în Sistemul EURODAC;
- Se comunică solicitantului, în scris, data și ora interviului;
- Solicitantului i se eliberează un document temporar de identitate care îi conferă drept de ședere în România pe toată durata procedurii de azil;

- Se înregistrează cererea de ajutor material;
- Se întocmește un dosar personal care cuprinde toate actele întocmite cu ocazia depunerii cererii de azil și cele depuse de solicitant în scopul susținerii cererii sale.

Interviul

- audierea solicitantului de azil de către un funcționar ORI anume desemnat;
- clarificarea tuturor aspectele necesare în vederea soluționării cererii;
- **nota de interviu:**
 - cuprinde datele de identificare ale solicitantului, numele funcționarului, al interpretului, al reprezentantului legal și/sau al avocatului care îl asistă, limba în care se desfășoară interviul, întrebările respectiv răspunsurile solicitantului;
 - după citirea interviului, se semnează pe fiecare pagină de solicitant, funcționar și, în cazul în care au participat la interviu, de interpret, avocat, reprezentant legal.
- unde se consideră necesar se poate efectua un nou interviu.

Credibilitatea

- evaluarea individuală a declarațiilor solicitantului de azil;
- coroborarea declarațiilor din nota de interviu cu cele din interviul preliminar și interpretarea acestora în raport de datele existente la dosar;
- coroborarea declarațiilor solicitantului cu datele provenite de la autoritățile statului român cu atribuții incidente procedurii de azil;
- raportarea declarațiilor solicitantului de azil la informații de actualitate din țara de origine;
- interviul trebuie să aibă un conținut logic, să cuprindă o prezentare constantă a elementelor esențiale, detalii abundente, realiste și particulare;
- expunerea poate fi dezordonată dar consistentă, evenimentele trebuie situate într-un context:
 - orice eveniment este situat într-un context;
 - descrierea complicațiilor intervenite în cursul evenimentului descris;
 - reacții de natură emoțională;
 - comportamentul persoanei interogate (mimică, gesturi, felul de a se exprima).
 - existența temerii din conștiința solicitantului;
 - nevoia de a avea o imagine completă a solicitantului.

Elementul obiectiv

- cere o bază reală pentru temere;
- motive solide, rezonabile sau posibilitate reală;
- informații despre țara de origine;
- protecției statului.

Hotărârea ORI în procedura ordinară:

- în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii, se ia o hotărâre prin care se:
 - acordă statutul de refugiat;
 - acordă protecție subsidiară (respinge statut de refugiat);
 - respinge cererea.

Hotărârea ORI în cazul procedurii la frontieră:

- în termen de 3 zile de la data primirii cererii:
 - acordarea unei forme de protecție și a dreptului de a intra în România;
 - acordarea dreptului de a intra în România și acces la procedura ordinară;
 - respingerea cererii ca evident nefondată.

Hotărârea ORI în cazul procedurii accelerate:

- în termen de 3 zile de la data primirii cererii.

Hotărârea ORI în cazul cereri de acces la o nouă procedură:

- în termen de 5 zile de la data primirii cererii::
- acordă accesul la o nouă procedură de azil;
- respinge cererea ca inadmisibilă.

Cauzele de excludere de la acordarea statutului de refugiat

- au comis o infracțiune contra păcii și omenirii, o crimă de război ori o altă infracțiune definită conform tratatelor internaționale relevante la care România este parte sau alt document internațional pe care România este obligată să îl respecte;
- au comis o infracțiune gravă de drept comun în afara României, înainte de a fi admiși pe teritoriul statului român;
- au comis fapte care sunt contrare scopurilor și principiilor, așa cum sunt ele enunțate în Preambulul și în art.1 și art. 2 din Carta Organizației Națiunilor Unite;
- au instigat sau au fost complici la săvârșirea faptelor menționate anterior.

Cauzele de excludere de la acordarea protecției subsidiare

- au comis o infracțiune contra păcii și omenirii, o crimă de război ori o altă infracțiune definită conform tratatelor internaționale relevante la care România este parte sau altor documente internaționale, pe care România este obligată să le respecte;
- au comis o infracțiune gravă de drept comun, înainte de intrarea pe teritoriul României;
- au comis fapte care sunt contrare scopurilor și principiilor, așa cum sunt ele enunțate în Preambulul și în art.1 și art. 2 din Carta Organizației Națiunilor Unite;
- *constituie un pericol la adresa ordinii publice și siguranței naționale ale României;*
- au instigat sau au fost complici la săvârșirea faptelor menționate anterior.

PROCEDURA ACCELERATĂ

- Cererile de azil evident nefondate;
- Cererile persoanelor care, prin activitatea ori prin apartenența lor la o anumită grupare, prezintă un pericol pentru siguranța națională ori pentru ordinea publică în România;
- Cererile persoanelor care provin dintr-o țară sigură de origine.

O solicitare de azil **este evident nefondată** atunci când aceasta nu ridică nici o problemă de substanță, în conformitate cu Convenția de la Geneva din 1951, fie datorită faptului că temerea de persecuție în țara de origine, susținută de solicitant, este lipsită de substanță, fie pentru că solicitarea se bazează pe furnizarea în mod deliberat de date false, ori pentru că este o folosire abuzivă a procedurii de azil.

Astfel, cererea pentru acordarea statutului de refugiat este considerată evident nefondată dacă se constată lipsa de fundament a invocării unei temeri de persecuție în țara de origine și inducerea în eroare, în mod deliberat a organelor cu competențe în materie de refugiați ori recurgerea în mod abuziv cu rea credință, la procedura de acordare a statutului de refugiat.

Lipsa de fundament a invocării unei temeri de persecuție sau a expunerii la un risc serios în țara de origine există în următoarele cazuri:

- a) solicitantul nu invocă nici o temere de persecuție în sensul art. 23 alin.(1) sau o expunere la un risc serios, în sensul art. 26;
- b) solicitantul nu oferă date sau informații, în sensul că ar fi expus unei temeri de persecuție sau unui risc serios ori relatările sale nu conțin detalii circumstanțiale sau personale;
- c) cererea este evident lipsită de credibilitate, în sensul că relatarea solicitantului este incoerentă, contradictorie sau flagrant neadevărată față de situația din țara sa de origine;

d) solicitantul avea posibilitatea refugiului intern, recunoscută și de Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR).

Inducerea în eroare, în mod deliberat, a organelor cu competențe în materie de refugiați ori recurgerea abuzivă la procedura de azil există în toate cazurile în care solicitantul, fără a oferi o explicație plauzibilă, se află în una dintre următoarele situații:

- a) a depus cererea sub o identitate falsă sau a prezentat documente false ori falsificate, susținând că sunt autentice;
- b) după depunerea cererii, în mod deliberat a prezentat elemente false în legătură cu aceasta;
- c) cu rea-credință a distrus, a deteriorat, a aruncat sau a înstrăinat documentul pentru trecerea frontierei sau un document relevant pentru cererea sa, fie pentru a-și stabili o identitate falsă în scopul solicitării și acordării statutului de refugiat, fie pentru a îngreuna soluționarea cererii sale;
- d) în mod deliberat a ascuns faptul că a mai depus, anterior, o cerere de azil în una sau mai multe țări, în special atunci când s-a folosit de o identitate falsă;
- e) a depus o cerere pentru acordarea statutului de refugiat, cu scopul evident de a împiedica punerea iminentă în executare a unei măsuri dispuse de autoritățile competente, de scoatere din țară, de extrădare sau de expulzare, deși anterior dispunerii unei astfel de măsuri a avut posibilitatea să depună o asemenea cerere;
- f) a încălcat în mod flagrant obligațiile prevăzute la art.19;
- g) a depus cererea de azil după ce, anterior, în urma unei examinări care conține garanțiile procedurale adecvate și, în conformitate cu prevederile Convenției de la Geneva, i s-a respins o astfel de cerere într-o țară terță sigură.

Atenție: Motivele enumerate la alin.(1), precum și cererile prevăzute la art.75 alin.(1) lit.b și c) nu pot să prevaleze temerii bine întemeiate de persecuție, conform art.23 alin.(1) sau expunerii la un risc serios, în sensul art.26.

Sunt considerate *țări sigure de origine* statele membre ale Uniunii Europene, precum și alte state stabilite, la propunerea Oficiului Român pentru Imigrări, prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative, pe baza următoarelor criterii:

- a) numărul cererilor de azil formulate de cetățenii țării respective și coeficienții de acordare a unei forme de protecție;
- b) situația respectării drepturilor fundamentale ale omului;
- c) funcționarea principiilor democratice, a pluralismului politic și a alegerilor libere, precum și existența unor instituții democratice funcționale, care să asigure garantarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului;
- d) existența unor factori de stabilitate.

Atenție: Cererea străinului care provine dintr-o țară sigură de origine este respinsă ca evident nefondată, cu excepția cazului în care situația de fapt sau dovezile prezentate de solicitant arată existența unei temeri bine întemeiate de persecuție în sensul art. 23 alin. (1). În acest caz solicitantul primește accesul la procedura ordinară.

Procedura la frontieră

Depunerea unei cereri de azil

- Potrivit art. 35 din Legea nr. 122/2006, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul de azil se poate adresa atât ORI, cât și structurilor IGPF și IGPR - MIRA, ANP - MJ;
- Modelul de cerere se găsește în Anexa 2 la H.G. nr. 1251/2006;

- Cererea se depune personal, iar în cazul minorilor aceasta se depune prin reprezentantul legal;
- Sunt cereri în procedură la frontieră numai cererile depuse de cetățenii străini sau apatrizii care se prezintă pentru a intra în țară printr-un punct de trecere a frontierei de stat;
- Cererile cetățenilor străini sau apatrizilor care depun cereri la ieșirea din țară în punctele de frontieră, nu fac obiectul procedurii la frontieră, aceste cereri vor fi primite și înregistrate de către poliția de frontieră și vor fi transmise către structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări;
- Pentru străini care intră în România în mod fraudulos prin trecere ilegală a frontierei de stat și depun cereri de azil, nu este necesară o hotărâre de acces la teritoriu deoarece aceștia se află deja pe teritoriul României.

Modul de completare a unei cereri de azil

- Cererea pentru acordarea unei forme de protecție în România se completează în limba română sau într-o limbă pe care solicitantul o cunoaște;
- Modul de completare a cererii îi este explicat solicitantului de către funcționarul care primește cererea;
- În cazul în care solicitantul nu știe să scrie funcționarul care primește cererea va completa formularul potrivit declarației orale a solicitantului, iar cererea va fi semnată sau amprentată de solicitant și va fi semnată de funcționarul care a completat cererea și de interpret, după caz;
- În cazul în care solicitantul nu vorbește limba română și nu i se poate asigura un interpret, lucrătorul poliției de frontieră va transmite de îndată la structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări, cererea redactată de către solicitant în limba pe care acesta o cunoaște, datată și semnată de către acesta făcând mențiunea despre acest aspect;
- Dacă solicitantul deține documente de identitate funcționarul care primește cererea va compara datele înscrise în cerere cu cele din documentul solicitantului și va semnală acestuia neconcordanțele constatate, pentru a fi remediate.

Documentele care trebuie să însoțească cererea de azil

Poliția de frontieră va trimite la structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări alături de cererea solicitantului și o informare referitoare la ora la care acesta s-a prezentat, mijlocul de transport cu care a intrat în România, documentele pe care le are asupra sa, persoanele care îl însoțesc, date referitoare la traseul parcurs de solicitant și orice alte elemente de natură să contribuie la soluționarea operativă a cazului.

Înregistrarea și transmiterea cererii către ORI

Cererea se va înregistra într-un registru special constituit în acest sens în punctul de trecere a frontierei, iar după înregistrare se va transmite prin fax la structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări. Ulterior se vor trimite și cererea în original, precum și celelalte documente care însoțesc cererea de azil.

Confidențialitatea datelor

- Funcționarii care primesc cererile de azil au obligația respectării confidențialității datelor personale ale solicitantului de azil;
- Nerespectarea principiului confidențialității poate pune în pericol viața solicitanților de azil sau poate crea acestora motive suplimentare pentru acordarea unei forme de protecție.

Soluționarea cererilor

- În termen de 3 zile de la depunerea cererii se va prezenta în punctul de trecere a frontierei un funcționar ORI care va intervieva solicitantul și va dispune prin hotărâre una din cele trei măsuri de mai sus;
- În cazul în care prin hotărârea ORI se dispune acordarea unei forme de protecție și a dreptului de a intra în România sau accesul la teritoriu și procedura ordinară de azil poliția de frontieră va fi informată de către ORI despre măsurile luate prin adresă scrisă însoțită de copiile hotărârilor;
- După primirea hotărârii poliția de frontieră aduce la cunoștință solicitantului măsura luată, iar acesta semnează de luare la cunoștință;
- În cazul hotărârii de respingere a cererii sale solicitantul va semna de luare la cunoștință pe exemplarul comunicării.

Căi de atac

- Împotriva hotărârii de respingere a cererii solicitantul unei forme de protecție poate depune plângere în termen de 2 zile de la comunicarea hotărârii;
- Plângerea va fi înregistrată de către poliția de frontieră și va fi transmisă de îndată prin fax la structura specializată pe probleme de azil a Oficiului Român pentru Imigrări;
- Plângerea va primită și după expirarea termenului de 2 zile, competența stabilirii tardivității plângerii revenind instanței de judecată;
- Soluționarea plângerii se va face în termen de 5 zile de către instanță, iar acesta poate dispune acordarea accesului la teritoriu și procedura ordinară de azil sau respingerea cererii;
- Transferul solicitantului și asigurarea prezenței sale la proces este de competența poliției de frontieră și se va face fără ca solicitantul să fie considerat admis pe teritoriul României;
- Dacă instanța dispune acordarea accesului la teritoriu și la procedura ordinară de azil poliția de frontieră va pune în aplicare de îndată aceste măsuri.

Obligațiile Poliției de Frontieră

- Pe timpul desfășurării procedurii de azil solicitantul unei forme de protecție este cazat în zona de tranzit a punctului de trecere a frontierei și poate beneficia de asistență juridică socială și umanitară din partea organizațiilor neguvernamentale cu atribuții în materie de refugiați precum și din partea Reprezentanței în România a Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați;
- Solicitanții de azil cazați în zona de tranzit sau în centrele speciale de primire și cazare aflate în apropierea punctelor de trecere a frontierei de stat stabilite prin ordin al ministrului administrației și internelor, care nu dispun de mijloace materiale necesare pentru întreținere pot primi hrană în locul sumei de bani;
- Străinul care a depus o cerere de azil rămâne în zona de tranzit a PTF până la primirea hotărârii de aprobare a intrării în România, sau după caz până la rămânerea definitivă și executorie a cererii sale, dar nu mai mult de 20 de zile de la intrarea în zona de tranzit;
- Dacă după expirarea termenului de 20 de zile de la intrarea în zona de tranzit, cererea solicitantului nu este soluționată printr-o hotărâre definitivă și executorie, străinului i se permite intrarea în țară;
- După acordarea accesului la teritoriu, poliția de frontieră are obligația de a elibera o adeverință de identitate valabilă 48 de ore, conform modelului stabilit prin dispoziția directorului general al ORI.

TARA TERȚĂ SIGURĂ

Aplicarea principiului țării terțe sigure este de competența exclusivă a Oficiului Român pentru Imigrări.

Condiții și criterii de stabilire a unei țări terțe sigure:

- sunt considerate țări terțe sigure statele membre ale Uniunii Europene;
- alte state stabilite prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative, la propunerea Oficiului Român pentru Imigrări, cu respectarea următoarelor condiții:
 - a) pe teritoriile lor viața sau libertatea solicitantului nu este și nu va fi amenințată, în sensul art.33 din Convenția de la Geneva;
 - b) pe teritoriile lor, străinul nu riscă să fie supus torturii sau tratamentelor inumane ori degradante;
 - c) în țările respective, străinului i se asigură protecție efectivă împotriva returnării în țara de origine, în sensul prevederilor Convenției de la Geneva, precum și în baza informărilor efectuate de Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) cu privire la practica aplicării principiului nereturnării.

Atenție:

De la data aderării României la Uniunea Europeană, procedura țării terțe sigure nu se mai aplică în cazul statelor membre ale Uniunii Europene ori al altor state care au convenit printr-un acord special participarea la mecanismul de determinare a statului responsabil, prevăzut la capitolul VIII din Legea nr. 122/2006 (procedura de stabilire a statului membru responsabil cu examinarea cererii de azil- procedura DUBLIN).

În cazul aplicării acestei proceduri, autoritățile române trebuie să se asigure că solicitantul de azil nu riscă returnarea în cazul trimiterii acestuia într-o țară terță sigură, precum și de faptul că în țara terță cererea de azil a celui în cauză va fi analizată pe fond (exceptând cazurile în care străinul are o formă de protecție în țara respectivă).

Atunci când transferul solicitantului nu s-a putut realiza, nu există sau nu se poate obține acceptul statului terț de a-l readmite pe solicitant, Oficiul Român pentru Imigrări va acorda accesul la procedura de azil și va analiza cererea de azil, în conformitate cu legislația națională în materie.

PROCEDURA DE SOLUȚIONARE A CERERII DE ACORDARE A ACCESULUI LA O NOUĂ PROCEDURĂ DE AZIL

- în cadrul acestei proceduri se apreciază dacă este necesară reanalizarea pe fond a situației străinului, care a parcurs anterior cel puțin o procedură de azil;
- nu se efectuează un interviu, hotărârea fiind luată pe baza documentelor de la dosar;
- depunerea personală a cererii nu va fi obligatorie în cazul străinilor care sunt luați în custodie publică de către ORI – Direcția Migrație și structurile sale teritoriale, se află în arest preventiv sau în cursul executării unei pedepse privative de libertate;
- cererea de acordare a accesului la o nouă procedură de azil se depune personal la ORI, după finalizarea procedurii anterioare.

Accesul la o nouă procedură de azil se acordă dacă sunt îndeplinite, alternativ, următoarele condiții:

- a) pe parcursul procedurii de soluționare a cererii anterioare sau după soluționarea cererii anterioare printr-o hotărâre irevocabilă sau, după caz, printr-o decizie de închidere a dosarului, invocă elemente noi care nu au putut fi prezentate, din motive neimputabile solicitantului, cu condiția ca aceste elemente să nu fie rezultatul unor acțiuni provocate în scopul obținerii unei forme de protecție din partea statului român. Solicitantul este obligat să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor până la data depunerii cererii de acordare a accesului la o nouă procedură de azil;

b) de la data finalizării procedurii anterioare, în sensul alin.(1) lit.b), au survenit transformări de ordin politic, social, militar sau legislativ în țara de origine, de natură a avea consecințe grave pentru solicitant.

PROCEDURA DE ÎNCETARE SAU ANULARE a formei de protecție acordate se declanșează de către Oficiul Român pentru Imigrări din oficiu sau la propunerea uneia dintre instituțiile cu atribuții în domeniul securității naționale sau al ordinii publice.

În vederea reanalizării situației beneficiarului unei forme de protecție, se efectuează un interviu cu acesta. Cazul se soluționează în procedură ordinară sau accelerată, funcționarul anume desemnat responsabil de caz urmând să aprecieze cu privire la tipul de procedură.

Statutul de refugiat încetează în următoarele condiții:

- s-a repus în mod voluntar sub protecția țării a cărei cetățenie o are; sau
- după ce și-a pierdut cetățenia, a redobândit-o în mod voluntar; sau
- a dobândit o nouă cetățenie și se bucură de protecția statului a cărei cetățenie a dobândit-o; sau
- s-a restabilit în mod voluntar în țara pe care a părăsit-o în afara căreia a stat ca urmare a motivelor pentru care a obținut forma de protecție; sau
- nu mai poate continua să refuze protecția.

Protecția subsidiară încetează atunci când împrejurările care au condus la acordarea formei subsidiare de protecție au încetat să existe ori s-au schimbat într-o asemenea măsură, încât această formă de protecție nu mai este necesară.

Statutul de refugiat se anulează în următoarele situații:

- persoana căreia i s-a recunoscut statutul de refugiat a dat declarații false, a omis să prezinte anumite date sau s-a folosit de documente false, care au fost decisive pentru recunoașterea formei de protecție și nu există alte motive care să conducă la menținerea statutului de refugiat;
- după acordarea formei de protecție s-a descoperit că străinul se află în una dintre cauzele de excludere prevăzute la art.25 din lege.

Protecția subsidiară se anulează în următoarele situații:

- în cazul în care, după acordarea protecției subsidiare, s-a descoperit că străinul se află în una dintre cauzele de excludere prevăzute la art.28 din lege.
- atunci când persoana căreia i s-a acordat protecție subsidiară a dat declarații false, a omis să prezinte anumite date sau s-a folosit de documente false, care au fost decisive pentru acordarea formei de protecție și nu există alte motive care să conducă la menținerea protecției subsidiare.

Prin hotărârea motivată se poate:

- a) menține forma de protecție acordată;
- b) constata încetarea formei de protecție;
- c) dispune anularea formei de protecție.

În cazul în care s-a constatat încetarea sau s-a dispus anularea, ofițerul de decizie menționează în hotărârea emisă obligația străinului de a părăsi teritoriul României, exceptând situațiile în care cel în cauză are un drept de ședere acordat potrivit legislației privind regimul juridic al străinilor în România sau atunci când motivul încetării formei de protecție l-a reprezentat dobândirea cetățeniei române.

Constatarea încetării sau dispunerea anulării formei de protecție nu produce efecte cu privire la membrii de familie ai persoanei în cauză.

PROCEDURA DUBLIN

În România, procedura prevăzută de Regulamentul Consiliului nr. 343/2003 (Dublin II) este tratată în mod centralizat, la nivelul Oficiului Român pentru Imigrări, care realizează atât activitatea administrativă de determinare a statului membru responsabil, cât și implementarea măsurilor de transfer în sau din statul membru responsabil.

Astfel, la nivelul Oficiului Român pentru Imigrări, Unitatea specializată în derularea procedurii Dublin are rolul de a coordona la nivel național acțiunile propriilor structuri specializate (Centrele de cazare și proceduri, serviciile de coordonare a centrelor de cazare, serviciile de returnări și escorte) cât și a altor structuri implicate, cum ar fi Poliția de Frontieră.

Centrele de cazare și proceduri teritoriale au obligația de a identifica potențialele cazuri Dublin, după realizarea operațiunii de verificare a amprentelor în Eurodac și realizarea chestionarului preliminar. Acestea vor înainta dosarele personale unității specializate de la nivelul Oficiului Român pentru Imigrări – Direcția Azil și Integrare, care va derula procedura de determinare a statului membru responsabil, conform Regulamentului Consiliului nr. 343/2003 (Dublin II).

Acceași unitate specializată asigură coordonarea eforturilor pentru realizarea transferurilor în statul membru responsabil, stabilind datele efective, în colaborare cu serviciile specializate de implementare a măsurii, cu caracter polițienesc, dar aflate în cadrul Oficiului Român pentru Imigrări.

Unitatea Dublin din cadrul Oficiului Român pentru Imigrări informează organele Poliției de Frontieră, cu privire la transferurile planificate a avea loc din România într-un alt Stat Membru sau a celor care vin în România. Poliția de Frontieră este factorul cheie care asigură accesul la teritoriul României al persoanelor transferate, ori ieșirea de pe teritoriu în scopul deplasării în statul membru responsabil. Poliția de Frontieră asigură accesul în/din România al persoanelor transferate, verificând documentele de călătorie sau laissez-passer-urile (conform Regulamentului Consiliului nr. 343/2003 Dublin II) solicitanților de azil.

INTEGRAREA REFUGIAȚILOR ȘI A ALTOR CATEGORII DE STRĂINI

La nivelul centrelor regionale pentru cazare și proceduri solicitanți de azil aflate în structura ORI există compartimentul de integrare care oferă la cerere și gratuit, străinilor cu drept de ședere sau cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene sau SEE, servicii de informare și consiliere privind drepturile acestora în România precum și modalitățile concrete de exercitare ale acestor drepturi, sesiuni de acomodare culturală la specificul societății românești și cursuri de limba română pentru începători.

De aceleași servicii se bucură și străinii cu o formă de protecție în România prin programele de integrare.

Informarea refugiaților se bazează pe prezentarea instituțiilor cu atribuții în integrare, drepturile de care se bucură aceștia, modalitățile de acces la serviciile de asistență socială, asistență medicală, de muncă, de educație.

Informarea solicitanților de azil urmărește cunoașterea acestora a drepturilor și obligațiilor legale care le revin, cunoașterea posibilităților de acces la servicii oferite de ONG și autorități. Solicitanții de azil pot beneficia la cerere și gratuit de activitățile din programul de acomodare culturală prin care primesc informații despre specificul cultural și tradițional românesc, despre sistemul social și politic din România, despre istoria și geografia României, etc.

Material documentar privind politica în domeniul azilului

Politica europeană comună de migrație și azil este parte integrantă esențială a spațiului comunitar de justiție, securitate și libertate. În acest sens, tratatele Uniunii Europene consacră capitole distincte gestionării acestei problematice. Încă de la formarea Uniunii Europene, statele membre au cedat parțial dreptul de a decide în gestionarea acestei materii, procesul evoluând până la dezideratul de a avea o politică europeană comună în domeniul migrației și al dreptului de azil, întemeiată pe solidaritatea între statele membre și care este echitabilă față de toți resortisanții din statele terțe, așa cum este prevăzut prin Tratatul de la Lisabona.

În vederea eficientizării managementului imigrației pe teritoriul național, în deplină concordanță cu politicile Uniunii Europene, precum și pentru stabilirea unor linii de acțiune concrete în acest domeniu, prin H.G. nr. 1122/2007, a fost aprobată de către Guvernul României, **Strategia Națională privind Imigrația pentru perioada 2007-2010**, document ce reprezintă poziția țării noastre față de fenomenul migraționist și se dorește a fi o continuare a eforturilor pe care țara noastră le depune pentru alinierea la standardele internaționale.

În acest context, strategia națională exprimă poziția României față de fenomenul migraționist în sensul adaptării acesteia la conceptul potrivit căreia: „**Migrația este un proces care trebuie gestionat și nu o problemă care trebuie rezolvată**” și include atât obligațiile pe care România și le-a asumat de pe poziția de stat membru U.E, cât și măsurile necesare pentru gestionarea eficientă a fenomenului, în condițiile transformării treptate a țării noastre din zonă de tranzit în zonă de destinație pentru imigranți.

Hotărârea Guvernului nr. 1122/2007 prevede faptul că: „măsurile concrete pentru implementarea în practică a obiectivelor Strategiei Naționale privind Imigrația, vor fi cuprinse în planuri de acțiune anuale, ce vor conține activitățile concrete și responsabilitățile ce revin tuturor ministerelor și instituțiilor cu atribuții în domeniu, precum și sursele de finanțare necesare îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit”.

Instituțiile responsabile pentru implementarea planurilor anuale de acțiune fac parte din Grupul de coordonare a implementării Strategiei Naționale privind Imigrația – creat în baza prevederilor H.G. 572/2008 și coordonat de secretarul de stat, șef al Departamentului Ordine și Siguranță Publică din cadrul Ministerului Administrației și Internelor (M.A.I.)

Pe linia menținerii standardelor politicii privind azilul și implementarea prevederilor din cadrul acquis-ului european, în anul 2009:

a) **S-a finalizat operațiunea de relocare a unui grup de 38 de refugiați eritreeni.**

Urmare a acordului între Guvernul României, Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (U.N.H.C.R) și Organizația Internațională pentru Migrație (O.I.M) privind evacuarea temporară în România a unor persoane aflate în nevoie urgentă de protecție internațională și relocarea ulterioară a acestora, semnat la 8 mai 2008 la București, a fost

aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1068/2008 privind admiterea temporară pe teritoriul României, fără viză, din motive umanitare, a 38 refugiați eritreeni din Marea Jamahirie Arabă Libiană Populară Socialistă.

Refugiații eritreeni au sosit în România în două grupuri, respectiv 30.10.2008 – 11 persoane și în 06.11.2008 – 27 persoane. În urma demersurilor întreprinse de U.N.H.C.R., aceștia au fost relocați ulterior în termenul legal de șase luni de zile de la data intrării pe teritoriul României, în Suedia (trei grupuri: 20.11.2008 – 8 persoane, 24.11.2008 – 8 persoane, 04.12.08 – 3 persoane) și Canada (17.03.2009 – 17 persoane, 28.04.2009 – 2 persoane).

Acceptarea primirii grupului de cetățeni eritreeni în scopul relocării ulterioare a fost primită favorabil pe plan internațional, statul român consolidându-și în acest fel imaginea de membru activ și responsabil al comunității internaționale.

b) În baza Acordului Tri-Partit semnat pe 8 mai 2008, și ratificat de Parlamentul României, la data de 12 martie 2009 a fost inaugurat **Centrul de Tranzit în Regim de Urgență (CTU) la Timișoara.**

Centrul este primul de acest gen din Europa, oferă azil, pe o perioada temporară de 6 luni, refugiaților aflați în nevoie urgentă de evacuare din prima țară de azil, din cauza unor condiții care le pun viața în pericol, urmând a fi relocați în alte țări.

Înființarea Centrului de tranzit în regim de urgență la Timișoara (CTU) se datorează și operațiunilor umanitare de succes desfășurate anterior în România, fapt ce demonstrează interesul guvernului de a se implica din ce în ce mai mult în eforturile globale ale U.N.H.C.R de protecție a refugiaților.

c) În anul 2009, a fost inițiată **prima operațiune de relocare de refugiați în România**, prin selecția, în luna decembrie 2009, a 40 de refugiați birmani din Malaezia (cota de relocare a României în 2009).

Transferul refugiaților selectați se va realiza în 2010, cei 40 de refugiați urmând să beneficieze de cazare și servicii de integrare la Centrul Regional Galați.

Operațiunea de transfer este finanțată prin „Programul General Solidaritatea și Managementul Fluxurilor Migratorii” - Programul Anual 2009, sens în care, va fi încheiat un contract de finanțare din Fondul European pentru Refugiați în sumă maximă de 104061,77 euro.

Conform deciziei Comitetului pentru relocarea refugiaților în România, decizie aprobată de ministrul administrației și internelor și ministrul afacerilor externe, alți 7 refugiați din Malta vor fi relocați în 2010 (din cota de relocare pentru 2010).

d) În paralel cu operaționalizarea primei operațiuni de relocare a refugiaților în România, s-au desfășurat și **activități de pregătire a personalului O.R.I în acest domeniu.**

În acest context, Oficiului Român pentru Imigrări i-a fost atribuit Proiectul “Întărirea capacității operaționale în domeniul relocării refugiaților”, proiect finanțat prin Fondul European pentru Refugiați. Proiectul a început în data de 15 august 2009 și are ca obiective principale pregătirea personalului O.R.I cu atribuții în realizarea operațiunilor de relocare și de asistență a refugiaților relocați după sosirea lor în România, dar și crearea unui manual cu proceduri de lucru privind relocarea refugiaților. Obiectivele proiectului urmează să fie atinse prin realizarea următoarelor activități principale:

- stabilirea unui plan de pregătire, în colaborare cu U.N.H.C.R, care include profilul experților străini și a statelor de relocare care vor fi contactate în vederea desfășurării activităților proiectului;

- realizarea a 3 seminarii de pregătire cu participarea a trei experți străini;
- participarea la o vizită de studiu într-un stat de relocare, la o misiune de selecție și una de orientare culturală într-un stat de azil.

e) În vederea **îmbunătățirii activității personalului desemnat cu asistența solicitanților de azil**, a fost revizuită Procedura privind derularea activităților de asistență socială pentru solicitanții de azil cazați în centrele O.R.I și a fost realizată procedura cadru referitoare la derularea activităților de informare și de facilitare a exercitării dreptului la muncă pentru solicitanții de azil.

f) Începând cu data de 23.04.2009 a început **implementarea Proiectului de Consiliere și Asistență Juridică pentru Solicitanții de Azil** din cadrul programului anual 2008 - Fondul European pentru Refugiați, de către Consiliul Național Român pentru Refugiați (C.N.R.R), sub monitorizarea Serviciului Proceduri Administrative și Judiciare de Azil (S.P.A.J.A).

Scopul proiectului a fost reprezentat de creșterea calității serviciilor de asistență și consiliere juridică oferite solicitanților de azil înregistrați în Centrele Regionale de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil ale O.R.I. Grupul țintă a fost reprezentat de persoanele aflate în procedura de determinare a statutului de refugiat sau a protecției subsidiare, înregistrați în cele cinci centre aflate sub administrarea O.R.I.

g) Începând cu luna februarie 2008, în România se derulează proiectul regional intitulat **„Evaluarea mecanismelor și asigurarea standardelor de calitate din domeniul azilului”** (denumit și proiectul **Inițiativa Calitativă**), proiect inițiat și finanțat de Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați – Reprezentanța din România (I.C.N.U.R) și Comisia Europeană (prin Fondul European pentru Refugiați) pe o perioadă de 18 luni și la care participă alte șapte state europene: Austria, Bulgaria, Polonia, Germania, Slovacia, Slovenia și Ungaria.

Prin intermediul acestui proiect se urmărește sprijinirea procesului de armonizare a sistemelor de azil europene și elaborarea unor decizii de calitate de determinare a statutului de refugiat, ca principal instrument de acordare a azilului și protecției subsidiare împotriva returnării.

Proiectul „Inițiativa Calitativă” se constituie ca un suport în dezvoltarea Sistemului Comun European de Azil, ce urmează a fi stabilit până în 2012, incluzând revizuirea „Regulamentului Dublin”, a Directivei pe Condiții de Cazare, a Directivei pe Calificare și a Directivei pe Proceduri de Azil.

În vederea asigurării și controlului calității procedurii naționale în domeniul azilului au fost elaborate o serie de documente, după cum urmează:

- Model de interviu preliminar pentru solicitanții de azil;
- Model de hotărâre cu privire la cererile de azil;
- Formular de evaluare a interviului de determinare a unei forme de protecție;
- Formular de evaluare a hotărârii de determinare a unei forme de protecție.

Aceste instrumente vor fi utilizate în faza a doua a Proiectului *Inițiativa Calitativă*, la care România va participa prin intermediul Oficiului Român pentru Imigrări, în vederea examinării/evaluării interviurilor și deciziilor din cadrul procedurii de azil.

În această a doua fază, celor opt state li s-au adăugat și alte state europene: Cipru, Italia, Grecia, Portugalia, precum și Marea Britanie.

Totodată, O.R.I. a inițiat elaborarea și revizuirea unei serii de pliante informative care vin în sprijinul solicitanților de azil. Scopul acestei activități a fost acela de a utiliza un limbaj/termeni mai accesibili și a introduce unele informații privind modul de accesare a asistenței judiciare gratuite în vederea asigurării unei mai bune informări a solicitanților de azil, aspect ce determină scurtarea procedurii și, implicit eficientizarea costurilor de procesare a cererilor de azil.

Până în prezent, au fost revizuite pliantele care au abordat următoarele aspecte:

- depunerea cererii de azil;
- procedura Dublin;
- cererea de acces la o nouă procedură.

Aceste documente vor fi traduse și editate în 14 limbi și dialecte și vor fi distribuite solicitanților de azil în cadrul sesiunilor de consiliere. Costurile de editare și traducere vor fi acoperite prind „Fondul European pentru Refugiați.”

În cadrul proiectului „Inițiativa Calitativă”, pe parcursul anului 2009, la Brașov au fost organizate două seminarii, după cum urmează:

- În perioada 01-03.04.2009, a avut loc seminarul cu tema *“Pregătirea ofițerilor de decizie și a consilierilor juridici din cadrul Centrelor teritoriale de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil din subordinea ORI”* la care au participat 25 de ofițeri din cadrul ORI, precum și 3 reprezentanți ai UNHCR.

- În perioada 04-06 noiembrie 2009, s-a desfășurat seminarul cu tema *„Rolul judecătorilor în asigurarea calității deciziilor de determinare a statutului de refugiat”* la care au participat 7 reprezentanți din cadrul ORI. Acesta a avut ca scop crearea unui cadru adecvat pentru discutarea și clarificarea aspectelor de interes privind procedura de azil în instanță și s-a adresat judecătorilor implicați în procedura de azil la nivelul instanțelor în a căror rază teritorială se află Centrele Regionale ale Oficiului Român pentru Imigrări, respectiv București, Galați, Maramureș, Suceava și Timișoara.

*În ceea ce privește implementarea politicii privind azilul și integrarea socială a străinilor, **perspectiva pentru anul 2010**, propune activități ce vizează :*

- continuarea procesului de armonizare a legislației naționale la nivelul acquis-ului comunitar în vederea asigurării minimelor standarde a procedurii de acordare și retragere a statutului de refugiat din Statele Membre;
- pregătirea personalului O.R.I. în domeniul operațiunilor de relocare a refugiaților;
- pregătirea reprezentanților altor instituții în domeniul imigrației și azilului;
- implementarea activităților de pregătire a personalului altor instituții pe linia procedurilor de azil, în vederea asigurării unei practici unitare în domeniu la nivel național;
- stimularea procesului de integrare socială a străinilor, prin organizarea de întâlniri cu celelalte instituții cu atribuții în materie;
- susținerea efectivă a programelor de integrare pentru străini prin participarea la cursuri de învățare a limbii române, cursuri educaționale, vocaționale sau de orientare culturală pentru străini;
- crearea unui cadru mai larg de participare a cetățenilor străini la programele de informare și consiliere;

- continuarea demersurilor pentru încheierea unui acord cu Bulgaria pentru accelerarea măsurilor de urmat în cadrul procedurii Dublin;
- asigurarea unei protecții adecvate și eficientizarea activităților de integrare socială a minorilor.

POLITICA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL AZILULUI

Migrația internațională este un proces complex ce presupune deplasări de persoane, fie singure, fie în grupuri, în afara granițelor naționale având la bază unele considerente de natură politică, economică sau socială, care au dus în mod voluntar sau involuntar la masive deplasări de persoane sau familii în afara țărilor de origine. Ea presupune o mutare simultană în spațiul fizic și socio-cultural, care implică nu numai o simplă deplasare dintr-o comunitate în alta, ci și distrugerea liantelor structurale din zona de plecare și asimilare culturală a mediului de primire.

Migrația internațională poate avea la bază fie considerente de ordin personal, care se manifestă în hotărârea indivizilor de a se deplasa din țara lor de origine într-un alt spațiu, îndeosebi pentru a-și îmbunătăți situația materială, fie evenimente politice, religioase, etnice ori ce privesc apartenența la un anumit grup social, care dau naștere la deplasări involuntare de populație în afara spațiilor teritoriale naționale. Astfel de evenimente, precum schimbări de guverne determinate de lovituri de stat, repatrieri de populație ca urmare a schimbării granițelor țării, fuga în masă a populației, din pricina persecuțiilor de tot felul, la care sunt supuși indivizii, pot crea masive deplasări de persoane aflate în căutarea protecției internaționale, în scopul asigurării libertății vieții și a integrității corporale ori a celei psihice. Vorbim astfel despre dreptul la azil a acestor persoane, aflate în nevoie de protecție și a căror mișcare involuntară a fost produsă de factori persecutorii.

Literatura de specialitate consacră faptul că migrația ar reprezenta un eveniment socio-demografic ce implică deplasarea unei persoane în mod individual sau integrate unui grup, în afara comunității sale de rezidență, în decursul unei perioade de referință date, în vederea schimbării domiciliului stabil și/sau a locului de muncă. Spre deosebire de migrație, azilul ia naștere datorită unui eveniment neprevăzut, de natură a crea persecuție unei persoane sau grup, care determină părăsirea involuntară a țării de origine și nu dă posibilitatea alegerii țării de destinație.

Din punct de vedere etimologic, termenul de *azil* vine din grecescul *asylum* (*a* =nu, *sylum*=prinde), prin urmare această prerogativă asigură o protecție unui individ față de o anumită entitate.

Azilul este o formă de protecție acordată de un stat pe teritoriul său, având la bază respectarea principiului nereturnării și recunoașterea națională și internațională a drepturilor refugiaților. Azilul este acordat unei persoane care se află în imposibilitatea de a beneficia de protecție în țara de origine (prin țară de origine înțelegându-se țara al cărei cetățean este sau țara în care își are reședința obișnuită) din cauza unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe considerente de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică.

O accepțiune mai clară a conceptului de azil reiese în mod indirect din definiția pe care o dă **Directiva 2005/85/CE privind standardele minime în procedurile din statele membre pentru acordarea sau retragerea statutului de refugiat**

sintagmei *cerere de azil*, și anume: *solicitare făcută de un cetățean al unei țări terțe sau de o persoană apatridă care poate fi apreciată ca o cerere de protecție internațională din partea unui stat membru potrivit Convenției de la Geneva*. **Orice cerere de protecție internațională este prezumată a fi o cerere de azil**, în afara cazului în care persoana solicită în mod expres o altă formă de protecție pentru care se poate aplica separat. Prin urmare, dreptul de azil reprezintă facultatea de a solicita o formă de protecție din partea unui stat, altul decât acela a cărui cetățenie o are individul solicitant sau pe teritoriul căruia își are reședința obișnuită.

În contextul eforturilor făcute de comunitatea internațională pentru crearea cadrului juridic adecvat, de protecție a uneia dintre cele mai defavorizate categorii de persoane, refugiații, Organizația Națiunilor Unite a adoptat la 28 iulie 1951 **Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților**, instrument juridic internațional, ce avea ca obiectiv stabilirea unor concepte clare pentru asigurarea unei protecții efective a persoanelor deplasate din țările lor de origine. În acest fel a fost realizat dezideratul exprimat în Declarația Universală a Drepturilor Omului cu privire la **dreptul la azil**, fiind reglementată de o manieră universală problematica protecției juridice internaționale acordată refugiaților.

Convenția din 1951 trebuie considerată un **instrument de protecție a drepturilor omului unic în felul său, ce cuprinde elemente nu numai juridice, dar și morale de un înalt umanism**. În centrul acestora se află principiul fundamental și inderogabil al nereturnării (*principiul non-refoulment*)¹, chintesența protecției internaționale. Iată de ce Convenția se impune a fi interpretată în spiritul înaltelor idealuri de protecție umanitară și nu doar de litera ei, evitându-se astfel posibilele situații rigide ce s-ar găsi mai aproape de controlul imigrării decât de protecția celor aflați în nevoie. Deși evenimentele au evoluat mult de la redactarea ei și până în prezent, numărul statelor ce au devenit părți la Convenție a crescut continuu, ajungând de la 6 state, în aprilie 1954, la 126 de state în decembrie 1995, ca expresie a deschiderii textului ei și a principiilor generoase pe care le cuprinde în conținutul său. Această largă participare la Convenție denotă recunoașterea capacității acestui instrument juridic de a răspunde nevoilor de asigurare a protecției refugiaților, pe plan global.

Convenția reprezintă o realizare majoră în domeniul dreptului internațional al refugiaților deoarece dă o definiție generală termenului ”refugiat”, cuprinde principiul nereturnării, stabilește standardele minime ale tratamentului refugiaților, conține prevederi cu privire la statutul juridic, dreptul la muncă și bunăstare, cu privire la documentele de identitate și de călătorie ori alte chestiuni de natură administrativă.

Stabilirea pentru prima dată a caracteristicilor prin care un refugiat putea fi recunoscut și i se putea acorda protecție, a însemnat un pas înainte în procesul de legiferare a situațiilor de acest gen. Ca urmare, caracterul restrictiv al Convenției din 1951 a adus la masa tratatelor, guvernele țărilor implicate în acest proces de legiferare, în încercarea de a adopta un Protocol adițional, care să înlăture această barieră de timp și să oblige statele să recunoască toți refugiații, care se încadrau în prevederile art. 1 A din Convenție. Drept rezultat la data de 31 ianuarie 1967 a fost adoptat **Protocolul de la New-York**, prin care

¹ Principiul nereturnării este conținut în articolul 33 alin 1 din Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților

statele părți se angajau să aplice prevederile de fond ale Convenției fără a ține cont de data limită de 1 ianuarie 1951.²

Apariția Protocolului a reprezentat un câștig important care a obligat statele să recunoască categoria defavorizată a refugiaților, ori de câte ori se înscrie în prevederile Convenției din 1951 și face obiectul protecției internaționale. Este de amintit faptul că Protocolul așa cum a fost redactat, este un document independent la care statele pot adera fără a fi obligate să fie parte, în același timp, și la Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților.

Convenția de la Geneva din 1951 și Protocolul de la New-York din 1967 asigură cadrul general de protecție al categoriei refugiaților, însă modul cum sunt respectate prevederile celor două documente depinde în bună seamă de guvernele statelor părți. Acestea au obligația să nu se abată de la prevederile adoptate și să le pună în aplicare într-un mod cât mai obiectiv și cât mai aproape de nevoile de protecție ale refugiaților. De aceea, legislația internă a fiecărui stat în domeniul azilului trebuie să aibă în vedere prevederile celor două documente internaționale, să nu se abată sau să se îndepărteze de la ele, pentru a fi în spiritul și substanța celor urmărite de creatorii originali ai instrumentelor de protecție.

Dreptul de azil este garantat de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu respectarea regulilor stabilite de Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951 și a Protocolului din 31 ianuarie 1967 cu privire la statutul de refugiat. Totodată, Carta statuează principiul potrivit căruia nimeni nu poate fi îndepărtat, expulzat sau extrădat către un stat în care există un risc serios ca acea persoană să fie condamnată la moarte, să fie supusă la tortură sau tratamente ori pedepse inumane sau degradante.

La nivelul Uniunii Europene se urmărește realizarea unei zone de libertate, securitate și justiție în care persoanele confruntate cu împrejurări tragice pot căuta refugiu. În octombrie 1999, s-a luat decizia adoptării unor reguli de bază și principii stabilite de comun acord prin care să se realizeze un sistem european de azil comun.

Spațiul Uniunii Europene este o zonă în care libertatea de circulație trebuie asigurată. De la începutul anilor '90, fluxurile persoanelor aflate în căutare de protecție internațională în Uniunea Europeană au fost semnificative, motiv pentru care statele membre au decis să găsească soluții comune la această provocare. Imposibilitatea statelor membre de a face față în mod individual problemelor determinate de solicitanții de azil și fluxurile refugiaților, au impus armonizarea standardelor legale și a politicilor de coordonare între statele membre cu privire la azil. Setul de principii stabilite de comun acord la nivel comunitar în domeniul azilului reprezintă o valoare suplimentară, care este în concordanță cu tradiția umanitară a Uniunii Europene.

În cadrul **Consiliului de la Tampere** din octombrie 1999 au fost stabilite principalele obiective și principii referitoare la politica europeană comună de azil. Cu această ocazie s-a decis că este necesară implementarea unei politici comune de azil și stabilirea unui sistem european comun de azil. Realizarea sistemului european comun de azil are ca fundament aplicarea integrală a Convenției de la Geneva prin care se garantează protejarea persoanelor împotriva returnării într-o țară unde riscă să fie persecutate.

² Protocolul de la New-York din 1967 a înlocuit o nedreptate făcută de Statele Membre ale Organizației Națiunilor Unite când au elaborat Convenția de la Geneva din 1951, extinzând aplicarea acesteia din urmă pe o perioadă nedeterminată în contextul mereu actual al fluxurilor de refugiați. Elaborarea și aprobarea Protocolului de către Adunarea Generală a O.N.U. a avut în vedere faptul că după 1951 situații similare celor aparute după cel de-al doilea război mondial au avut loc pe întreg mapamondul, demonstrând astfel perenitatea fenomenului refugiaților și a nevoii perpetue de protecție a acestor persoane.

Adoptarea, la data de 01 decembrie 2005, a Directivei 2005/85/CE privind minimele standarde pentru procedurile de azil din statele membre pentru acordarea sau retragerea statutului de refugiat, în timpul președinției britanice, a marcat atingerea obiectivelor primei faze definite de Consiliul European de la Tampere în 1999 privind azilul.

Unul dintre motivele care justifică realizarea unei politici comune în domeniul azilului îl reprezintă migrația secundară rezultată în cadrul Uniunii Europene, determinată de diferențele dintre procedurile de azil care se aplică în statele membre. Pe cale de consecință, adoptarea unei proceduri comune de azil la nivel comunitar ar conduce la un impact pozitiv imediat asupra statelor membre.

Acquis-ul comunitar în domeniul refugiaților și persoanelor deplasate

Uniunea Europeană este rezultatul unui proces de cooperare și integrare care a început în anul 1951, între 6 țări europene: Belgia, Germania, Franța, Italia, Luxemburg și Olanda. După o perioadă de cincizeci de ani și cinci valuri de aderare (1973: Danemarca, Irlanda, Marea Britanie, 1981: Grecia; 1986: Spania și Portugalia; 1995: Austria, Finlanda și Suedia; 2005: alte 15 state membre), Uniunea Europeană are astăzi 25 de membri și se pregătește pentru al șaselea val de extindere, de data aceasta România și Bulgaria, țări din Europa Centrală și de Est. Fenomenul extinderii Uniunii Europene va continua probabil, începând cu anul 2005, când Croația și Turcia vor începe negocierile de aderare la spațiul comunitar, în măsura în care vor demonstra totala cooperare și efectuarea unor sacrificii, în vederea atingerii standardelor comunitare.

Ca orice organizație internațională, Uniunea Europeană a adoptat prin organele sale de conducere, de-a lungul timpului, o serie de acte comunitare (regulamente, decizii, directive, recomandări) de natură a reglementa într-un mod unitar și concis principalele domenii de activitate, Statele Membre dându-și acordul pentru renunțarea la o parte din atributele lor de suveranitate, în favoarea Uniunii Europene, ca un tot. Activitatea de reglementare a activităților și exprimarea acestora în acte comunitare a fost organizată în cadrul mai multor capitole.

Spațiul Uniunii Europene este o zonă în care libertatea de circulație trebuie asigurată. De la începutul anilor '90, fluxurile persoanelor aflate în căutare de protecție internațională în Uniunea Europeană au fost semnificative, motiv pentru care statele membre au decis să găsească soluții comune la această provocare. Imposibilitatea statelor membre de a face față în mod individual problemelor determinate de solicitanții de azil și fluxurile refugiaților, au impus armonizarea standardelor legale și a politicilor de coordonare între statele membre cu privire la azil. Setul de principii stabilite de comun acord la nivel comunitar în domeniul azilului reprezintă o valoare suplimentară, care este în concordanță cu tradiția umanitară a Uniunii Europene.

Comisia Europeană este responsabilă de stabilirea politicilor, instrumentele legale și monitorizarea implementării, Parlamentul European este consultat iar Consiliul este cel care adoptă aceste politici și instrumente legale.

Problematika refugiaților a fost abordată în cadrul Capitolului Justiție și Afaceri Interne, subcapitolul Azilul, Statele Membre încercând să reglementeze printr-o serie de regulamente și directive cele mai importante aspecte ale acestei probleme, în spirit umanitar și pornind de la standardele internaționale impuse de Convenția de la Geneva din

1951 privind statutul refugiaților. În cele ce urmează vom face o trecere în revistă a tuturor actelor comunitare din *acquis-ul* în domeniul azilului³, comentând scopul și importanța fiecărui act normativ, pentru a înțelege mai bine ceea ce a fost avut în vedere de către legiuitorul european.

Apariția și evoluția structurilor organizatorice specializate în problema imigrației în România;

Prima legiuire în domeniul migrațiilor este **Regulamentul pentru aplicarea Legii migrațiunilor** ⁴. Se dădea o definiție statutului de emigrant, care era considerat cetățeanul român ce se stabilea pe un alt continent, cu caracter temporar sau definitiv, cu scopul de a-și câștiga existența prin prestarea muncii fizice, sau pentru a-și exercita o profesiune durabilă. Prin imigrant se înțelegea cetățeanul străin ce-și părăsea țara natală, în condițiile și scopul arătate la definirea emigrantului.

Tot în cadrul pachetului legislativ ce reglementa problema migrației și implicit a azilului, la acea vreme, se găseau și **Legea pentru controlul străinilor, controlul unora din stabilimentele publice și pentru înființarea unui birou al populației și Regulamentul pentru controlul străinilor și controlul unora dintre stabilimentele publice**⁵ în care se regăsea și problema migrațiilor, ce a acordării azilului politic în România, de către Ministerul de Interne, și a actului de identitate reprezentat de *biletul de liberă trecere*.

Decretul nr. 91150 din anul 1938⁶ introducea termenul de **azil** acordat **cu titlu vremelnic** persoanelor ce nu au calitatea de cetățeni români, până când se găsea posibilitatea plecării definitive a lor. Ca certificate de călătorie se menționau: certificatele de călătorie, eliberate de către Ministerul de Interne, prin Direcțiunea Poliției Administrative din cadrul Direcțiunii Generale a Poliției, și pașapoartele de emigrare, prevăzute în art. 14 din *Legea migrațiunilor*.

Iată că prin Constituția din 1948, în art. 35 se stipula că Republica Română acordă **drept de refugiu** tuturor străinilor urmăriți pentru activitatea lor democratică, pentru lupta de eliberare națională, pentru activitate științifică sau culturală. Era prima prevedere de natură legislativă, care avea în înțelesul său, să semene cu ceea ce se înțelegea într-un limbaj internațional prin azil, refugiu și dreptul la azil ori dreptul la refugiu. Ulterior, conform prevederilor art. 11, alineatul 3, pct. 4 din Decretul nr. 125 pentru cetățenia română, se menționa reducerea perioadei de stagiul necesară obținerii cetățeniei române prin încetățenire, cetățenilor străini ce se bucurau de dreptul de refugiu în țara noastră, creându-se astfel premisele pentru o mai ușoară integrare în societatea românească a acestor refugiați.

În anii ce au urmat au fost adoptate o serie de prevederi legislative referitoare la acordarea azilului, intrarea, șederea și ieșirea străinilor din România, dintre care menționăm:

³ *Acquis comunitar* – o colecție de acte normative elaborate de instituțiile Uniunii Europene (Comisia, Consiliul ori Parlamentul European) care au drept scop reglementarea tuturor domeniilor de acțiune ale Statelor Membre, stabilind la un nivel unitar și complex, standarde și reguli minime aplicabile tuturor Statelor Membre, indiferent de mărime, naționalitate sau putere economică.

⁴ Publicat în Monitorul Oficial nr. 92 din data de 26.06.1925.

⁵ Publicat în Monitorul Oficial nr. 281 din data de 20.03.1915.

⁶ Publicat în Monitorul Oficial nr. 302 din data de 29.12.1938.

- Constituția Republicii Populare România din anul 1965 (art. 38 și 63 pct. 7),
- Legea nr. 1/1974 de modificare a Constituției R.P.R. din anul 1965 (art. 75 alin. 1),
- Legea nr. 4/1971 a extradării (art. 4 lit.c),
- Decretul-lege nr. 2/1989 privind constituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Frontului Salvării Naționale (art. 5 alin.6)

Exercitarea efectivă după anul 1989 a dreptului la libera circulație a persoanelor pe teritoriul României a determinat rapid plasarea țării noastre într-un nou și complex context de migrațiune regională, determinat de factori multipli: economici, demografici, politici și culturali. Foarte curând autoritățile române s-au confruntat cu realități inexistente anterior și, deci, lipsite de un cadru legislativ și instituțional adecvat de abordare. Manifestarea, începând cu anii 1990-1991, a problematicii azilului, prin apariția unui număr mare de persoane din țări ca Albania și Somalia, care au solicitat protecția statului român, a ridicat numeroase probleme, ce au făcut necesară găsirea de soluții rapide și eficiente, în colaborare Reprezentanța în România a Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați.

Constituția României din 1991 prevedea la art. 18 că: ” *Cetățenii străini și apatrizi care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și averilor, garantată de Constituție și de alte legi. Dreptul de azil se acordă și se retrage în condițiile legii, cu respectarea tratatelor și convențiilor internaționale la care România este parte.*” Denumirea marginală a articolului 18 din Constituția României din 1991, ” *cetățeni străini și apatrizi*” explică în mod clar că numai persoanele ce nu au cetățenia română pot solicita azil și numai ele se pot bucura de recunoașterea acestui statut, în conformitate cu prevederile constituționale și normele internaționale la care România este parte, și care fac parte de drept din legislația internă a statului român.

Legea nr. 46/1991⁷ prin care România a aderat, fără rezerve, la Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților și la Protocolul adițional încheiat la New-York în anul 1967, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 148 din 17 iulie același an. Această lege a pus bazele unei abordări structurate a problemelor refugiaților în țara noastră și oferea pentru prima dată baza legală necesară în vederea procesării cererilor de azil.

Este important de amintit ca ulterior apariției legii mai sus menționată a fost aprobată **Hotărârea Guvernului nr. 417/1991** privind constituirea Comitetului Român pentru Probleme de Migrări, organ guvernamental însărcinat cu coordonarea îndeplinirii tuturor activităților pe plan intern și a celor ce rezultau din raporturile cu alte state și cu organisme internaționale de profil, în legătură cu migrațiile de persoane în și din România.

În scopul implementării prevederilor Legii nr. 46/1991, în baza Constituției României și după o atentă și minuțioasă analiză a legislației în materie de azil a fost elaborată, ținând seama și de observațiile formulate la acea vreme de experții Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, **Legea nr. 15/1996** privind statutul și regimul refugiaților în România⁸. Această lege a condus la apariția unor structuri specializate în vederea desfășurării activităților de procesare a cererilor de azil ⁹, astfel luând ființă Oficiul pentru Refugiați în cadrul Ministerului de Interne, care se ocupa de lucrările de secretariat

⁷ Legea nr. 46/1991 avea să reprezinte baza juridică pentru analizarea cererilor de azil depuse ulterior în România de solicitanți de azil și persoane deplasate din țările lor de origine aflate în căutarea protecției internaționale.

⁸ Legea nr. 15/1996 a intrat în vigoare la data de 03 mai 1996.

⁹ Până la apariția legii, cererile de azil erau depuse de cetățenii străini la o structură din cadrul Ministerului Muncii, care prelua, înregistra, analiza și decidea asupra acestor cereri în baza Legii nr. 46/1991.

și de evidență, o Comisie interministerială, ce avea drept rol să decidă în cazul cererilor de azil, chiar și formarea și încheierea unor complete de judecători, care să se ocupe în mod exclusiv de problema cererilor de azil, în etapa procesării cererii pe cale judecătorească.

În vederea alinierii legislației și cadrului instituțional în domeniul azilului la nivelul standardelor Uniunii Europene, la data de 31 august 2000 a fost adoptată **Ordonanța Guvernului nr. 102** privind statutul și regimul refugiaților în România¹⁰. Acest instrument juridic corespundea într-o foarte mare măsură aquis-ului comunitar de la vremea respectivă și are prevederi similare legislației mai multor State Membre ale Uniunii Europene. Ordonanța a fost apoi aprobată prin Legea nr. 323/2001¹¹. În plan instituțional, creșterea numărului cererilor de azil, dezvoltarea complexă a muncii pe orizontală și pe verticală, deschiderea internațională deosebită și gestionarea unor programe de cooperare internațională au condus la înființarea Oficiului Național pentru Refugiați, în anul 2000, ca structură de sine stătătoare în cadrul Ministerului de Interne, cu atribuții și competențe stabilite prin Hotărâre de Guvern, și care avea să fie denumită *autoritatea centrală responsabilă cu implementarea politicilor României în domeniul refugiaților*.

Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România a suferit ulterior o serie de modificări, care au intervenit ca urmare a modului alert de modificare a standardelor Uniunii Europene, dar au privit și cuprinderea unor aspecte care să se refere la prevenirea și combaterea amenințărilor teroriste, urmare a evenimentelor din Statele Unite și de pe alte continente. Astfel că, în decembrie 2004 a fost republicată O.G. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, dând un cadru unitar și coerent domeniului azilului, și stabilind linii directe care vor crea ulterior practica în materie.

Principalele etape de dezvoltare a sistemului de azil din România au început în anul 2000, prin crearea Oficiului Național pentru Refugiați, ca autoritate centrală, în subordinea unui Secretar de stat din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, responsabilă de implementarea politicilor Guvernului României în domeniul azilului.

De asemenea, a fost adoptată OG nr.102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2001, act normativ care, pe fondul evoluției legislației comunitare și a practicii statelor membre în materie de azil, a fost modificat și completat succesiv în vederea alinierii la dezvoltările și tendințele manifestate în special la nivelul Uniunii Europene.

O etapă importantă al procesului de actualizare și armonizare a cadrului legal național în domeniul azilului a reprezentat-o adoptarea noii legi în materie, act normativ elaborat și adoptat în contextul necesității îndeplinirii obligațiilor asumate de România în vederea aderării la Uniunea Europeană. Cu ocazia elaborării noii legi în domeniul azilului au fost introduse dispoziții prin care se completează lacunele legislative și sunt modificate prevederile legale care au creat dificultăți în practică în vederea asigurării la nivel național a unui sistem de azil eficient.

Din punct de vedere al dezvoltării instituționale, în cursul anului 2007 a fost înființat Oficiul Român pentru Imigrări prin reorganizarea Oficiului Național pentru Refugiați și Autorității pentru Străini. Această modificare instituțională a fost determinată de pe de o

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 436 din data de 03.09.2000, Partea I.

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial din data de 27 iunie 2001.

parte, de necesitatea instituirii unei singure autorități și a unei legislații unitare privind imigrația, incluzând regimul străinilor și azilul, similar situației și practicii existente la nivelul statelor europene, cât și de asigurarea unor proceduri mai bine coordonate, o viziune unitară asupra fenomenului, reducerea birocrăției generată de faptul că imigrantul relaționează cu o singură instituție, și un consum rațional de fonduri financiare, resurse umane și materiale.

Perspectiva aderării la Uniunea Europeană a impus armonizarea legislativă și instituțională a sistemului de azil din România cu standardele comunitare. Această cerință a fost îndeplinită prin adoptarea noii Legi a azilului – Legea nr. 122/2006 – care a reprezentat materializarea unuia dintre obiective și anume acela de a avea o lege a azilului conformă cu Acquis-ul european, modernă și adaptată la realitățile sociale și politice din țară și din lume.

Astfel, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în vederea integrării în Uniunea Europeană a fost necesară transpunerea în noua lege a azilului a următoarelor acte comunitare:

➤ **Directiva Consiliului 2001/55/CE** privind standardele minime de protecție temporară în eventualitatea unui flux masiv de persoane strămutate și măsurile de promovare a balanței de eforturi între statele membre în vederea primirii unor astfel de persoane și suportarea consecințelor ;

➤ **Directiva Consiliului 2003/9/EC din 27 ianuarie 2003** privind standardele minime pentru primirea solicitanților de azil;

➤ **Directiva Consiliului 2003/86/CE din 22 septembrie 2003** privind dreptul la reunificarea familiei;

➤ **Directiva Consiliului 2004/83/EC din 29 aprilie 2004** privind minimele standarde pentru calificare și statutul cetățenilor țărilor terțe sau apatrizilor ca refugiați sau ca persoane aflate în nevoie de protecție internațională și conținutul protecției acordate.

Totodată, în vederea îndeplinirii obligațiilor de stat membru începând cu data aderării la Uniunea Europeană, noua lege a urmărit crearea cadrului legal necesar și stabilirea relațiilor de cooperare inter-instituțională pentru implementarea următoarelor acte comunitare, care nu necesită transpunere:

➤ **Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2725/2000 din 11 decembrie 2000** privind înființarea „EURODAC” pentru compararea amprentelor în scopul aplicării eficiente a Convenției Dublin;

➤ **Regulamentul Consiliului (CE) nr. 407/2002 din 28 februarie 2002** de stabilire a regulilor de implementare a Regulamentului (CE) nr. 2725/2000 privind instituirea „EURODAC” pentru compararea amprentelor în vederea implementării eficiente a Convenției de la Dublin sunt aplicabile și statului român;

➤ **Regulamentul Consiliului (CE) nr. 343/2003 din 18 februarie 2003**, stabilind criteriile și mecanismele pentru determinarea statelor membre responsabile pentru examinarea cererilor depuse într-unul din statele membre de un cetățean al unei țări terțe.